

har i øvrigt skildret Prisfaldet, saaledes som det er angivet i statistiske Efterretninger af 9. November 1925, og jeg skal ikke komme ind paa en detailleret Gennemgang deraf, men kun fæste mig ved det Faktum, at paa en hel Række Forbrugsartikler er der sket virkelig meget betydelige Prisfald, og det paa Forbrugsartikler, hvis Pris er bestemt ved den hjemlige Produktionspris, hvilket derfor er Udtryk for, at Organisationerne indenfor Handel og Omsætning paa meget anerkendelsesværdig Maade har bestræbt sig for at medvirke til, at Prisfaldet i disse Tider kunde slaa igennem, til Trods for at det naturligvis for mange handlende medfører ret betydelige Tab paa Varelagre. Men naturligvis er der Omraader, hvor prisbestemmende Kræfter, som vi herhjemme aldeles ikke raader over, har den afgørende Indflydelse, og altsaa Omraader, hvor Prisfaldet ikke paa samme Maade kan trænge igennem. Her staar vi overfor det, som var et Hovednummer i det ærede Medlem Hr. Hans Nielsens Foredrag: det forholdsvis ringe Fald i Prisen paa Fødevarer og Landbrugsprodukter. Men hele dette Problem maa man se i Belysning ikke af hjemlige Forhold, men af Verdensmarkedets Priser; det er dem, som er bestemmende for det hjemlige Marked, naar der er Tale om en Produktion, som først og fremmest tager Sigte paa Omsætning paa visse Verdensmarkeder.

Jeg skal gøre nogle Bemærkninger om Indholdet af Lovforslaget om uretmæssige Prisaftaler. I dette Lovforslags § 1 gøres Forsøg paa at afgrænse denne Lovgivnings Omraade. Det, som man først og fremmest vendte sig imod ved Lovforslaget om Priskontrol i forrige Samling, var, at dette Lovforslag tog Sigte paa noget alt for almindeligt, hvorfor man hævdede, at dets Omraade ubetinget maatte afgrænses paa bestemt Maade. Det ærede Medlem Hr. Rode karakteriserede dette ganske tydeligt ved de faa Ord, at den højtærede Minister ved dette Lovforslag tilsigtede at lade hvad som helst undersøge ved hvem som helst. Den højtærede Minister har tilsyneladende taget ved Lære og har nu begrænset sit Lovforslags § 1 til at angaa Priserne paa Livsformødenheder og andre i det daglige Liv almindeligt anvendte Artikler og Materialer, hvoraf saadanne Artikler fremstilles.

Men i Virkeligheden er det kun en tilsyneladende Afgrænsning af Omraadet, thi der er neppe den Produktions- eller Omsætningsgren, som ikke vil kunne komme ind under denne Betegnelse: de i det daglige

Liv almindeligt anvendte Artikler. Det behøver jo slet ikke at være Nødvendighedsartikler, blot det er saadanne, som i det daglige Liv almindeligt anvendes, saa falder de ind under Loven, og der er derfor ikke nogen Grænse for, hvad det i § 3 foreslaaede Raad kan kaste sig over og undersøge, enten paa eget Initiativ eller paa Ministerens Initiativ eller foranlediget ved Klager, som de vedkommende ganske roligt kan fremsende, enten de er berettigede eller uberettigede, idet der ikke i Loven findes en Bestemmelse i Lighed med den, der f. Eks. har været gældende, og maaske endnu er gældende, i Kanada, og som gaar ud paa, at naar en Mand klager til den Regeringsinstitution, som har med disse Ting at gøre, over Priser og ublu Udbytteberegning ved denne eller hin Vareomsætning, løber han den Risiko, hvis hans Klage maatte vise sig at være ganske ubegrundet, at han kommer til at bøde derfor i Forhold til den Skade, som den vedkommende Virksomhed, hvis Forhold som Følge af Klagen er blevet undersøgt, har lidt derved. Noget saadant findes der ikke i den højtærede Ministers Forslag, saa her er fuldstændig fri Bane for baade det rimelige og det urimelige og for de for mange Virksomheder beklagelige Følger, der kan indtræde paa Grund af Klager, selv om disse har vist sig at være i enhver Henseende ubegrundede.

Nu spørger jeg den højtærede Minister, om han virkelig kan tænke sig paa effektiv Vis at forbyde handlende, som ganske frivilligt beslutter sig dertil, at indgaa Aftaler, selv om disse Aftaler betyder en Prisforhøjelse, om den højtærede Minister virkelig mener at kunne gøre et saadant Forbud effektivt, og om han virkelig ogsaa tør fastholde, at et saadant Forbud bør være generelt, fordi enhver Aftale, som har til Hensigt at hævde Priser, paa Forhaand maa anses for at være skadelig? Det forekommer mig at være en overordentlig dristig Formodning, thi der er jo ikke det fjerneste i Vejen for, at en saadan Aftale kan vende sig mod en eller anden overmægtig illoyal Konkurrent, som den enkelte handlende ikke alene har Kraft til at bekæmpe, men som man kun kan bekæmpe ved at sætte Skulder mod Skulder. Ogsaa her viser det sig, som jeg allerede har gjort opmærksom paa, at det i Virkeligheden er de smaa, dette vender sig imod; man sigter paa Storkapitalen, men i Almindelighed rammer man den handlende i Sidegaden, og det skal man ikke helt glemme, naar man interesserer sig for at gennemføre Bestemmelser af denne Art.